

YÖNETMELİK

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI YAPAN ARAÇLARDA

KULLANILAN TAKOGRAF CİHAZLARI

HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, karayoluyla taşımacılık yapan araçlarda kullanılan aracın hızı ve kat edilen mesafe gibi bilgileri otomatik olarak kaydeden takograf cihazlarının araçlara takılarak, araçların karayolunda seyri sırasında sürücülerin trafik güvenliğine ve sürüş hassasiyetine uyma zorunluluğunun yerine getirilmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, yük taşımada kullanılan ve azami ağırlığı, römork veya yarı römork dahil 3,5 tonu geçen araçlar ile yolcu taşımada kullanılan ve sürücü dahil dokuz kişiden fazla taşımaya elverişli araçlardan aşağıda belirtilenler hariç olmak üzere karayoluyla uluslararası yolcu veya yük taşımak için kullanılan araçları kapsar.

- a) Güzergahı 50 kilometreyi aşmayan ve tarifeli seferler ile yapılan yolcu taşımada kullanılan araçlar.
- b) İzin verilen azami hızı saatte 40 km'yi geçmeyen araçlar.
- c) Yükün bu araçların hizmetlerine atfedilen görevler nedeniyle alınmış ve kontrol altında olması durumunda; sürücü olmadan sahip olunan veya kiralanmış silahlı hizmet araçları, sivil savunma araçları, itfaiye araçları ve toplum düzenini muhafaza etmekle görevli araçlar.
- ç) Ticari olmayan taşımacılık işlemlerinde, insani yardım amacıyla, acil durumlarda veya kurtarma operasyonlarında kullanılan araçlar.
- d) Tıbbi amaçla kullanım için tayin edilmiş araçlar.
- e) Merkezinden uzaklığı 100 km'lik bir yarıçap içinde olan özelleştirilmiş çekiciler.
- f) Teknik gelişme sebebiyle yol testlerine tabi olan, tamir edilen veya bakım altında olan araçlar ve henüz hizmete konulmamış yeni imal edilen araçlar.
- g) Azami ağırlığı 7,5 tonu geçmeyen ve ticari olmayan yüklerin taşınmasında kullanılan araçlar veya araç kombinasyonları.
- ğ) Kullanıldıkları taraf devletin mevzuatı gereğince tarihsel statüye sahip olan ve yolcu ve yükün ticaret dışı taşıdığı ticari olmayan araçlar.
- h) Kanalizasyon, sel, su, gaz ve elektrik hizmetleri, otoyol bakımı ve kontrolü, çöp toplama ve boşaltma, telefon ve telgraf hizmetleri, posta gönderilerinin taşınması, radyo ya da televizyon yayınları ve radyo yahut televizyon istasyonu ya da alıcılarının tespiti ile ilintili işlerde kullanılan araçlar.
- ı) Sirk ve luna park ekipmanı taşıyan araçlar.

i) Çiftliklerden süt veya hayvan beslemede kullanılan süt ürünlerini toplamada ve konteynerleri geri getirmede kullanılan araçlar.

(2) Olağandışı koşullarda gerçekleştirilen taşımacılık işlemleri için, 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 98 inci maddesinde belirtilen “araç kullanma ve dinlenme sürelerine uyma mecburiyeti” hükümlerinde tanınacak istisnalar Denetim Otoritesinin yetkisindedir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrası gereğince takograf cihazının takılması ve kullanılması zorunlu olmasa bile ulusal karayolu taşımacılığı işlemlerinde kullanılan araçlar için bu Yönetmelik hükümlerine uyulması ve tanınacak muafiyetler ile ilgili uygulamalar Ulusal Otoritenin yetkisindedir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak,

b) 3314/90/EEC, 3572/90/EEC, 3688/92/EEC, 2479/95/EC, 1056/97/EC, 2135/98/EC, 1360/2002/EC, 1882/2003/EC, 432/2004/EC, 561/2006/EC, 1791/2006/EC, 68/2009/EC ve 1266/2009 sayılı Konsey Tüzükleri ile değiştirilen 20/12/1985 tarih ve 3821/85/EEC sayılı Konsey Tüzüğü ile 20/7/1999 tarihli ve 4411 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli "Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Personelin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşması" AETR’ye paralel olarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AETR: 20/7/1999 tarihli ve 4411 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Personelin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

b) Araç: Motorlu araç, traktör, römork veya yarı römork veya bu araçların kombinasyonunu,

c) AT: Avrupa Topluluğunu,

ç) Azaltılmış günlük dinlenme süresi: Dokuz saatten fazla, onbir saatten az olan herhangi bir dinlenme süresini,

d) Azaltılmış haftalık dinlenme süresi: En fazla arka arkaya 24 saat kısaltılabilen, 45 saatten az olan herhangi bir süreyi,

e) Azami ağırlık: Tamamıyla yüklendiğinde aracın çalışmasına izin verilen azami ağırlığı,

f) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

g) Bir hafta: Pazartesi saat 00.00 ile Pazar saat 24.00 arasındaki süreyi,

ğ) BM-AEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunu,

h) Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu aracı,

ı) Denetim Otoritesi: Bu Yönetmelik kapsamındaki takograf cihazlarının; araçta kullanımı sürecinde trafikteki denetim ve kontrolünü yapmak üzere veya karayoluyla taşımacılık yapan işletmelerin işyerlerinde takograf cihazıyla ilgili kayıtları denetlemek veya incelemek üzere Ulusal Otorite tarafından belirlenen otoriteyi,

i) Dinlenme: Sürücünün vaktini serbestçe kullanabildiği kesintisiz zamanı,

- j) Düzenli günlük dinlenme süresi: İlki kesintisiz en az üç saatten ve ikincisi de kalan kesintisiz dokuz saat şeklinde alternatif olarak iki ayrı süreç halinde de kullanılabilen, en az 11 saat süren dinlenme süresini,
- k) Düzenli haftalık dinlenme süresi: En az 45 saatlik dinlenmeden oluşan herhangi bir süreyi,
- l) Günlük dinlenme süresi: Düzenli günlük dinlenme süresi ve azaltılmış günlük dinlenme süresinden oluşan, sürücünün vaktini serbestçe harcayabileceği günlük süreyi,
- m) Günlük sürüş zamanı: Günlük dinlenme süresinin bitişini takip eden günlük dinlenme süresinin başlangıcı arasındaki toplam sürüş zamanı veya günlük dinlenme süresi ile haftalık dinlenme süresi arasındaki zamanı,
- n) Haftalık dinlenme süresi: Düzenli haftalık dinlenme süresi ve azaltılmış haftalık dinlenme süresini kapsayan, sürücünün vaktini serbestçe harcayabileceği, bir önceki haftanın dinlenme süresinin bitiminden altı adet 24 saatlik sürenin bitimi sonrası başlatılabilecek süreyi,
- o) Haftalık sürüş zamanı: Bir hafta boyunca gerçekleşen toplam sürüş zamanını,
- ö) İşletme: Kiralık, ödül karşılığı veya kendi hesabına olsun, karayolunda taşımacılıkla meşgul olan herhangi bir gerçek kişi, tüzel kişi, tüzel kişiliği olmayan herhangi bir birlik veya grup, kar amaçlı olsun olmasın, kendi tüzel kişiliği olsun olmasın veya bu tür kişiliğe sahip otoriteye bağımlı olsun olmasın, herhangi bir taşımacılık işini yapan organı,
- p) Karayolu taşımacılığı: Kamuya açık karayollarında, yolcu veya yük taşımada kullanılan bir aracın yüklü veya yüksüz seyahatini,
- r) Kart Verme Otoritesi: Bu Yönetmelik kapsamındaki takograf cihazıyla birlikte kullanılan takograf kartlarıyla ilgili işlemleri yürütmek üzere Ulusal Otorite tarafından belirlenen otoriteyi,
- s) Komisyon: Avrupa Birliği Komisyonunu,
- ş) Konsey: Avrupa Birliği Konseyini,
- t) Mola: Geçen süre boyunca sürücünün aracı kullanamayacağı veya başka bir iş yapamayacağı münhasıran dinlenmek için kullanılan herhangi bir zaman süresini,
- u) Motorlu araç: Karayolunda seyreden, devamlı olarak raylar üzerinde giden araçlardan farklı olan ve normalde yolcu veya yük taşımak için kullanılan, herhangi bir kendinden tahrikli aracı,
- ü) Normal ikametgah: Kişisel veya mesleki nedenlerle veya hiç bir mesleki neden yokken, kişi ile yaşadığı yer arasında yakın ilişki olması nedeniyle bir takvim yılında en az yüzseksenbeş gün yaşanan yeri,
- v) Römork: Motorlu araçla çekilen insan veya yük taşımak için imal edilmiş motorsuz aracı,
- y) Servis ve montajcı: Bakanlık tarafından onaylanan, takografla ilgili kurulum, aktivasyon, kalibrasyon, muayene ve tamir gibi işlerin gerçekleştirildiği, kendilerinin ve çalışanlarının tüm sorumluluğunu taşıyan işyerini,
- z) Sürücü: Kısa bir süre için bile olsa bir aracı süren kişi veya gerekli olduğunda görevi icabı aracı kullanabilmesi için araçta taşınan kişiyi,
- aa) Sürüş süresi: Sürekli veya kesintili şekilde olabilen ve sürücünün bir dinlenme süresini veya molayı takiben sürüşü başlatmasından yeni bir dinlenme süresi veya molaya kadar geçen toplam sürüş zamanını,
- bb) Sürüş zamanı: Sürüş aktivitesinin kaydedildiği süreci,
- cc) Taraf Ülke: AETR'ye taraf olan ülkeyi,
- çç) Tarifeli seferler: Yetkili mercileri tarafından onaylanan ve taşımacı tarafından seferlerin başlamasından önce yayımlanan seferlerin tabi olduğu kurallar, bu kurallar tarafından istenen belgeler, taşıma koşullarını; özellikle seferlerin sıklığını, fiyat listesini, zaman çizelgesini ve yolcu taşınmasında üstlenilen yükümlülükleri belirtir şekilde, yolcuların önceden belirlenmiş duraklarda indirilip bindirildiği, belirli aralıklarla, belirli güzergahta yolcu taşıma

hizmetlerini,

dd) Ulusal Otorite: Ulaştırma Bakanlığını,

ee) Uluslararası karayolu taşımacılığı: En az bir sınır geçilerek yapılan karayolu taşımacılığını,

ff) Yarı römork: Bir kısmı motorlu taşıt veya araç üzerine oturan, taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu araç tarafından taşınan römorku,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen diğer tanım ve tarifler bu Yönetmeliğin Ek I'inde ve Ek IB'sinde belirtilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tip Onayı Başvuruları, Tip Onayı İşlemleri ve Tedbirler

Tip onayı başvuruları

MADDE 5 – (1) Bu bölümde kullanılan takograf cihazı ifadesi, takograf cihazı ile aksamlarını ifade eder.

(2) Bir takograf cihazı tipinin veya bir kayıt sayfasının veya takograf kartı örneğinin, AT tip onayı başvurusu, uygun özellikler belirtilerek, imalatçı veya temsilcisi tarafından Bakanlığa yapılır. Herhangi bir takograf cihazı tipi veya herhangi bir kayıt sayfası veya takograf kartı örneği ile ilgili olarak birden fazla taraf ülkenin yetkili kuruluşuna başvuru yapılmaz.

Tip onayı işlemleri

MADDE 6 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin Ek I'inde veya Ek IB'sinde belirtilen gereklere uygun olan herhangi bir takograf cihazı tipi veya herhangi bir kayıt sayfası veya takograf kartları örneği için AT tip onayı verir.

(2) Sistemin güvenliği bu Yönetmeliğin Ek IB'sinde yer alan teknik gereklere uygun olmalıdır. Takograf cihazına; takograf cihazının kendisi, sürücü kartı ve elektrikli vites kutusu bağlantısını da içeren bütün sistemin AT tip onayı, sürüş saati ile ilgili bilgilerin müdahalesine veya değiştirilmesine izin vermediği belirlenmedikçe verilmez. Bunu sağlamak için gerekli testler, güncel olarak cihaza müdahale tekniklerini bilen uzmanlar tarafından gerçekleştirilir.

(3) Onaylanmış bir örnekte yapılacak herhangi bir değişiklik ya da ilave için, ilk AT tip onayını veren taraf ülkenin yetkili kuruluşundan ilave AT tip onayı alınır.

(4) Bakanlık, bu madde uyarınca onayladığı her takograf cihazı tipi veya kayıt sayfası veya takograf kartı örneği için bu Yönetmeliğin Ek II'sinde yer alan örneğe uygun bir AT tip onay işareti verir.

Tedbirler

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin alınan tedbirler ile ilgili hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Tip onayı için başvuru Bakanlık, onayladığı ya da onaylamayı reddettiği her takograf cihazı tipi veya kayıt sayfası veya takograf kartı örneği için, bir ay içerisinde taraf ülkelerin yetkili kuruluşlarına onay belgesinin bir nüshasını ve beraberinde ilgili teknik dokümanların nüshalarını gönderir. Onay reddedilmişse, reddedilme gerekçeleri de bildirilir.

b) Bakanlık, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtildiği şekilde AT tip onayı verilen ve AT tip onay işareti taşıyan belirli takograf cihazlarının veya kayıt sayfalarının ya da takograf kartlarının onaylanmış olduğu prototipe uygun olmadığının tespit edilmesi halinde, ürün örneklerinin onaylanmış olan prototipe uygun olması için gereken tüm tedbirleri alır. Alınan tedbirler, gerekirse AT tip onayının geri çekilmesini de içerir.

c) Bakanlık, onaylanmış takograf cihazının veya kayıt sayfasının veya takograf kartlarının, bu Yönetmeliğin veya eklerinin gereklerine uymaması veya kullanım amacına uygun olmayan genel kusurlar göstermesi halinde verdiği

onayı geri çeker.

ç) Diğer bir taraf ülkenin yetkili kuruluşu tarafından bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde ve (c) bendinde belirtilen durumların biri hakkında Bakanlığa bildirim yapılması halinde, Bakanlık, bildirim yapan taraf ülke ile yapılan değerlendirme sonrası, bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen hususlar çerçevesinde (b) bendinde ve (c) bendinde belirtilen gerekli tedbirleri alır.

d) Bakanlık, bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen durumlardan birinin oluştuğunu tespit etmesi halinde, bir sonraki bildirim kadar takograf cihazının veya kayıt sayfalarının veya takograf kartlarının piyasaya arzını ve hizmete sokulmasını yasaklar. Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar için de, imalatçının, AT ilk doğrulamasından muaf tutulmuş olan takograf cihazını veya kayıt sayfalarını veya takograf kartlarını, uyarılara rağmen, onaylanan tipe veya bu Yönetmeliğin gereklerine uygun hale getirmemesi halinde aynı işlemler uygulanır. Bakanlık, yukarıda belirtilen her durumda AT tip onayının geri çekilmesini veya bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine, (c) bendine ve (ç) bendine göre alınan diğer tedbirleri, gerekçeleri ile birlikte bir ay içinde taraf ülkelerin yetkili kuruluşlarına bildirir.

e) Bakanlık, kendisine bildirilen bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde veya (c) bendinde belirtilen durumlardan herhangi birinin olup olmadığı hakkında tereddüde düşmesi halinde, ilgili taraf ülkeyle anlaşmazlığı çözmeye çalışır ve bu konuda Ulusal Otorite aracılığı ile BM-AEK Sekretaryasını bilgilendirir.

f) Örnek bir kayıt sayfası için yapılan AT tip onayı başvurusunda, söz konusu kayıt sayfasının kullanılmasının tasarlandığı takograf cihazının tip veya tipleri başvuru formunda belirtilir. Ayrıca başvuruyu yapan, söz konusu kayıt sayfasının testi için uygun tip ve tiplerde ekipmanı sağlar. Bakanlık, tip onay belgesinde örnek kayıt sayfasının hangi takograf cihazı tip ya da tiplerinde kullanılacağını belirtir.

g) Aracın tescili ile ilgili kurum, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen AT tip onay işaretini ve 8 inci maddede belirtilen montaj etiketini taşıyan cihazın takılı olması nedeni ile takograf cihazının takılı olduğu aracın tescilini reddedemez veya hizmete girmesini veya kullanımını yasaklayamaz.

ğ) Bu Yönetmelik uyarınca, takograf cihazı tipi veya kayıt sayfası veya takograf kartı örneğinin onayının reddedilmesi veya geri çekilmesi ile ilgili bütün kararlara, kararların dayandığı gerekçeler ayrıntılı olarak belirtilir. Karar, ilgili tarafa sahip olunan yasal haklar ve bu haklarla ilgili süre kısıtlamalarını da içerecek şekilde bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Montaj ve Muayene

Montaj ve muayene

MADDE 8 – (1) Takograf cihazlarının montaj ve muayenesine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Takograf cihazları, Bakanlık veya diğer taraf ülkelerin yetkili kuruluşları tarafından onaylanmış servis ve montajcı tarafından monte veya tamir edilir. Servis ve montajcı kartlarının idari geçerlilik süresi bir yılı aşamaz. Servis ve montajcıya verilen bir kartın süresinin uzatılması, hasar görmesi, bozulması, kaybolması veya çalınması halinde, Kart Verme Otoritesi, duruma ilişkin ayrıntılı talebin alınmasından itibaren beş iş günü içerisinde yerine bir kart verir. Eskisiyle değiştirilen yeni kart aynı "servis" bilgi numarasını taşımalı, ancak endeks bir rakam artırılarak verilir. Kart Verme Otoritesi, kaybolan, çalınan veya hasar gören kartların kaydını tutar. Taraf ülkeler servis ve montajcılara dağıttığı kartların tahrif ve taklit edilmelerini önlemek için gerekli tedbirleri alır.

b) Servis ve montajcı, iliştiirdiği damgaların üzerine özel bir işaret yerleştirir ayrıca Ek IB'ye uygun olan takograf cihazına, orijinallik doğrulaması ile ilgili kontrollerin yapılması amacıyla elektronik güvenlik bilgilerini girer. Bakanlık, kullanılan işaretlerin, elektronik güvenlik bilgilerinin ve servis ve montajcılara verilen kartların kaydını tutar.

c) Bakanlık, servis ve montajcıların listesi ile bunlara verilen kartların listelerini, işaretlerin kopyalarını, kullanılan elektronik güvenlik bilgilerini Ulusal Otorite aracılığı ile BM-AEK Sekretaryasına iletir.

ç) Takograf cihazının montajının bu Yönetmeliğin gereklerine uygun olduğunun belgelenmesi için Ek I'de ve Ek IB'de belirtilen bir montaj etiketi iliştilir.

d) Her bir damga, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre veya bu Yönetmeliğin Ek I'inin Bölüm 5 Kısım 4'üne veya Ek IB'sinin Bölüm 6'sına göre Bakanlık veya diğer taraf ülkelerin yetkili kuruluşları tarafından

onaylanmış servis ve montajcılar tarafından sökülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cihazın Kullanımı ve Yükümlülükler, Sürücü Kartları ve Cihazın Bozulması

Cihazın kullanımı ve yükümlülükler

MADDE 9 – (1) Sürücünün bu Yönetmeliğin Ek IB'sine uygun takograf cihazı takılı bir aracı sürmesi durumunda, işveren ve sürücüler, hem takograf cihazının, hem de sürücü kartının düzgün çalışmasını ve uygun kullanımını sağlar.

(2) İşveren, kayıt sayfalarının kişiye özgü olduğunu, kullanım süresinin uzunluğunu, hasarlı sayfaların değiştirilmesi zorunluluğunu veya sayfaların yetkili denetim elemanlarınca alınabileceğini dikkate alarak, bu Yönetmeliğin Ek I'ine uygun takograf cihazı takılı araçların sürücülerine, yeterli sayıda kayıt sayfası verir. İşveren, sadece araca monte edilmiş cihazda kullanım için uygun, onaylanmış modelin sayfalarını sürücülere verir. Araca bu Yönetmeliğin Ek IB'sine uygun takograf cihazı takıldığında, işveren ve sürücü denetimlerde istenmesi halinde, kullanım süresini dikkate alarak, bu Yönetmeliğin Ek IB'sinde belirtilenlerin doğru olarak yazdırılmasını sağlar.

(3) İşletme, kayıt sayfalarını ve bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına uygun olarak yapılanların çıktılarını, kronolojik sırada ve okunaklı bir şekilde, kullanımından itibaren en az bir yıl süre ile muhafaza eder ve istenmesi durumunda ilgili sürücüye kopyalarını verir. İşletme aynı zamanda, ilgili sürücünün istemesi durumunda, sürücü kartlarından indirilen bilgilerin kopyalarını ve bu kopyaların yazılı çıktılarını verir. Yetkili denetim elemanları tarafından istenmesi halinde kayıt sayfaları, çıktılar ve indirilen bilgiler gösterilir veya verilir.

(4) Bu Yönetmeliğin Ek IB'sinde tanımlanan sürücü kartı, sürücünün istemesi halinde, vatandaşı olduğu taraf ülkenin Kart Verme Otoritesi tarafından verilir. Bu Yönetmelik şartlarına tabi olan ve ikametgahı taraf ülke toprakları içinde olan her sürücüdün sürücü kartı sahibi olması istenir. Bu maddede yer alan "ikametgah" ile ilgili hususlar aşağıda açıklanmıştır.

a) İşle ilgili ikametgahı, kişisel ikametgahından farklı olan ve bu nedenle iki veya daha fazla taraf ülkede bulunan farklı yerlerde yaşayan kişilerin, düzenli olarak geri döndüğü kişisel bağlantılı yer, normal ikametgahı olarak kabul edilir. Bu son şart, sabit dönemli görevi gerçekleştirmek için bir taraf ülkede yaşayan kişiler için aranmaz.

b) Sürücüler, kimlik kartı veya diğer geçerli bir belge ile normal ikametgahını ispatlamalıdır.

c) Kart Verme Otoritesi, bu fıkranın (b) bendine göre yapılan normal ikametgahın bildiriminin geçerliliğinden şüpheye düşerse veya kontrol amacıyla ilave bilgi veya kanıt ister.

c) Kart Verme Otoritesi, ilave bilgi veya kanıt sağlanıncaya kadar başvuranın hali hazırda geçerli bir sürücü kartı olup olmadığını kontrol eder.

(5) Sürücü kartlarına ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Kart Verme Otoritesi, bu Yönetmeliğin Ek IB'sinin hükümlerine göre sürücü kartını kişiye özgü yapar. Sürücü kartının geçerlilik süresi beş yıldır.

b) Sürücü, sadece bir adet geçerli karta sahip olur ve sadece kendi kartını kullanmaya yetkilidir. Sürücü hasar görmüş veya süresi geçmiş sürücü kartını kullanamaz.

c) Eski kartı değiştirmek için yeni bir sürücü kartı verildiğinde, yeni kart aynı sürücü kart numarasını taşır, fakat endeks numarası bir arttırılır. Kart Verme Otoritesi; verilen, çalınan, kaybolan veya hasar gören sürücü kartlarının kayıtlarını, en az bunların idari geçerlilik süresine denk bir süre için muhafaza eder.

c) Sürücü kartı hasar görür, bozulur, kaybolur veya çalınırsa, Kart Verme Otoritesi; bu konuda ayrıntılı talebin alınmasından itibaren beş işgününde yerine yeni bir kart verir.

d) Son kullanım tarihi yaklaşan bir kartın yenilenmesi için bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan süre limitleri içinde talepte bulunulması halinde, Kart Verme Otoritesi; geçerlilik süresinin bitiminden önce yeni bir kart verir.

e) Sürücü kartları, Bu Yönetmeliğe tabi olan başvuru sahiplerine verilir.

f) Sürücü kartı kişiye özgü olmalıdır. Kart Verme Otoritesi tarafından, karta müdahale edildiği, sürücünün sahibi olmadığı bir kartı kullandığı, kartın yanlış beyan ile veya sahte belgeye dayanarak elde edildiği tespit edilmedikçe; herhangi bir sebepten dolayı geçerlilik süresi içinde kart geri çekilemez veya askıya alınmaz. Diğer bir taraf ülkenin verdiği kartın askıya alınması veya geri çekilmesi gibi önlemlerin alınması halinde, Kart Verme Otoritesi, kartı veren taraf ülkenin yetkililerine kartı iade eder ve iade gerekçelerini belirtir.

g) Taraf ülkelerce verilen sürücü kartları karşılıklı olarak tanınır. Bir taraf ülkeden geçerli bir sürücü kartı almış sürücü, diğer bir taraf ülkede ikamet etmeye başladığında, kartının eşdeğer bir sürücü kartı ile değiştirilmesini ister. Değiştirilecek kartın hala geçerli olup olmadığını doğrulamak, değiştirmeyi yapacak Kart Verme Otoritesi sorumluluğundadır. Değiştirmeyi yapacak Kart Verme Otoritesi, eski kartı, kartı veren taraf ülke yetkililerine iade eder ve iade gerekçelerini belirtir.

ğ) Sürücü kartının değiştirilmesi veya yenilenmesi halinde, değiştirme, yenileme ile takip eden değiştirme ve yenilemeler aynı yetkili otorite tarafından tescil edilir.

h) Kart Verme Otoritesi, sürücü kartlarına tahrif edilme ihtimalini önlemek için gerekli bütün önlemleri alır.

(6) Kart Verme Otoritesi, Bu Yönetmelik ve 27/6/2001 tarihli ve 24445 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Taşıtlarda Hız Sınırlayıcılarının Onayı İle İlgili Teknik Düzenlemeye İlişkin Tebliğe uygunluğunu belirlemek için gerekli ve bu Yönetmeliğin Ek IB’sine uygun olan takograf cihazları ile kaydedilmiş ve depolanmış bilgilerin, kayıt tarihinden itibaren en az üçyüzaltmışbeş gün içinde doğruluğunu ve gizliliğini bozma riskini erişilebilir olmasını sağlar. Ayrıca, takograf cihazının tekrar satılmasının veya kullanımdan çıkartılmasının bu fıkranın uygulanmasında engel teşkil etmemesi için gerekli tedbirleri alır.

Sürücü kartları

MADDE 10 – (1) Sürücüler, kirli veya hasarlı kayıt sayfaları veya sürücü kartı kullanamaz. Bu amaçla sayfalar veya sürücü kartları yeterince korunur. Sürücü, kartını yenilemek isterse, kartın geçerlilik süresinin bitiminden en az on beş gün önce Kart Verme Otoritesine başvurur. Kaydedilmiş bilgi bulunan bir sayfa veya sürücü kartı hasar görürse sürücü bunları değiştirmek için kullandığı yedek sayfaya, hasarlı sayfayı veya sürücü kartını ekler. Sürücü, kartı hasar görürse, bozulursa, kaybolursa veya çalınırsa, Kart Verme Otoritesine değiştirilmesi için yedi takvim günü içinde başvurur.

(2) Sürücü, kartının zarar görmesi, bozulması veya yanında bulunmaması halinde aşağıda belirtilen hususları uygular.

a) Seyahatine başlamadan önce, araca ait bilgilerin çıktısını alır ve çıktıya aşağıdaki bilgileri işler.

1) İmzasını da içerecek şekilde ismini, sürücü kartı veya ehliyet numarasını belirten sürücünün tanımlanmasını sağlayacak bilgiler.

2) Bu maddenin altıncı fıkrasının (b) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen periyotlar.

b) Seyahatin sonunda, takograf cihazının kaydettiği zaman periyodu ile ilgili bilginin çıktısını alır. Seyahatin başındaki çıktının alındığı zamandan itibaren geçen ve takograf tarafından kaydedilmeyen “diğer çalışma” süresini, dinlenme süresini kaydeder. Bu dökümanın üstüne; sürücünün tanımlanmasını sağlayacak isim, sürücü kartı veya ehliyet numarasını da içeren bilgileri kaydeder ve imzalar.

(3) Sürücüler, sürüş yaptıkları her gün, sürüşe başladıkları andan itibaren kayıt sayfası veya sürücü kartı kullanır. Başka bir talimat olmadığı sürece, kayıt sayfası veya sürücü kartı, günlük çalışma süresi sonuna kadar çıkartılmaz. Kayıt sayfası veya sürücü kartı, tasarlanan süreden daha uzun bir süre için kullanılmaz.

(4) Sürücü, araçtan uzakta olması nedeniyle araca takılı cihazı kullanamıyorsa, bu maddenin altıncı fıkrasının (b) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen zaman aralıkları aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Araca bu Yönetmeliğin Ek I’ine uygun takograf cihazı takılı ise, zaman periyotları, kayıt sayfasına elle, otomatik kayıt yolu ile veya başka vasıtalarla okunaklı ve sayfayı kirletmeden girilir.

b) Araca bu Yönetmeliğin Ek IB’sine uygun takograf cihazı takılı ise; zaman periyotları, sürücü kartına takograf cihazındaki elle giriş ünitesi kullanılarak girilir.

(5) Bu Yönetmeliğin Ek IB'sine uygun takograf cihazı takılı olan aracı birden fazla sürücü kullanıyorsa, her sürücü kendi kartını takografteki doğru bölüme takar. Bu Yönetmeliğin Ek I'ine uygun takograf cihazı takılı olan aracı birden fazla sürücü kullanıyorsa, Bu Yönetmeliğin Ek I'inin Bölüm 2, madde 1'den madde 3'üne kadar belirtilen bilgilerin fiilen aracı kullanan sürücüye ait olması için, kayıt sayfaları gerektiği şekilde değiştirilir.

(6) Sürücüler, aşağıda belirtilen hususları yerine getirir.

a) Sayfa üzerindeki kayıtlı saatin, aracın tescil edildiği ülkenin resmi saatine uygun olmasını sağlar.

b) Aşağıda belirtilen zaman periyotlarının ayrı ve belirgin olarak kaydedilmesini sağlamaya yönelik olarak anahtar mekanizmalarını çalıştırır.

1) Sürüş süresi: sembolü ile gösterilir.

2) Diğer çalışmalar: Sürüş dışındaki bütün aktiviteler anlamındadır. Ayrıca aynı işveren veya taşıma sektörü içindeki veya dışındaki diğer bir işveren için yapılan herhangi bir çalışmayı ifade eder ve   sembolü ile gösterilir.

3) Sürüşe hazır bulunma: Mola süresinin ve dinlenme süresinin haricinde kalan ve sürücünün sürüşe başlamak veya geri kalan sürüşü tamamlamak veya diğer çalışmaları yapmak üzere her türlü çağrıya cevap verecek konumda olduğu ancak çalışma yerinde bulunmak zorunda olmadığı zaman aralığıdır. Bu periyot; sürücünün, aracın feribot ya da trenle taşınması sırasında yanında bulunduğu süreyi, sınırda bekleme süresini, trafik yasaklarından kaynaklanan süreleri ve birden fazla sürücünün olması halinde, diğer sürücünün, fiilen aracı süren sürücü yanında oturma süresini veya araç hareket halinde iken yatakta dinlenme süresini içerir ve   sembolü ile gösterilir.

4) Molalar ve günlük dinlenme süreleri: sembolü ile gösterilir.

(7) Her bir sürücü, kendi kayıt sayfasına aşağıdaki bilgileri girer.

a) Sayfa kullanılmaya başlandığında; soyadı ve adı,

b) Sayfanın kullanıma başlandığı ve kullanımın bittiği tarih ve yer,

c) Hem sayfaya kaydedilen ilk seyahatin başlangıcında, hem de aracın değişmesi durumunda sayfanın kullanımı esnasında, görevlendirildiği her aracın tescil numarası,

ç) Kilometre sayacı okumaları;

1) Sayfada kayıtlı olan ilk seyahatin başlangıcında,

2) Sayfada kayıtlı olan son seyahatin sonunda,

3) Çalışma günü boyunca aracın değişmesi durumunda; önceden görevlendirildiği araçtaki okuma değeri ve yeni görevlendirildiği araçtaki okuma değeri.

d) Aracın değişme zamanı.

(8) Sürücü, günlük çalışma süresinin başında ve sonunda çalıştığı ülkelerin işaretlerini bu Yönetmeliğin Ek IB'sine uygun olan takograf cihazına girer. Bu maddenin yedinci fıkrasında belirtilen bilgi girişleri sürücü tarafından aktif hale getirilir. Bu girişler, el ile veya takograf cihazının uydu izleme sistemine bağlı olması halinde ise otomatik olabilir.

(9) Bu Yönetmeliğin Ek I'inde tarif edilen takograf cihazı, yetkili denetim elemanının, gerektiğinde cihazı açması halinde, kontrol anından önceki dokuz saatlik kaydı, sayfada kalıcı hasar, bozulma ve kirlenme olmaksızın okuyabileceği şekilde tasarımlanır. Ayrıca takograf cihazının tasarımı, mahfazasını açmaksızın kayıt yapıldığını doğrulayacak şekilde yapılır.

(10) Denetim elemanı istediğinde, aşağıdakiler sağlanır:

a) Bu Yönetmeliğin Ek I'ine uygun olan bir takograf cihazı takılı bir aracın sürücüsü tarafından;

1) O güne ait kayıt sayfası, önceki 28 gün içinde sürücünün kullandığı kayıt sayfaları,

2) Varsa sürücü kartı,

3) Bu Yönetmelikte talep edilen, o güne ait ve önceki 28 günlük elle kaydedilmiş her türlü kayıt ve çıktı,

b) Bu Yönetmeliğin Ek IB'sine uygun olan bir takograf cihazı takılı bir aracın sürücüsü tarafından;

1) Sahip olduğu sürücü kartı,

2) Bu Yönetmelikte talep edilen, o güne ait ve önceki 28 günlük elle kaydedilmiş her türlü kayıt ve çıktı,

3) Belirtilen periyot içinde, bu Yönetmeliğin Ek I'ine uygun olan takograf cihazı takılı bir araç kullanılmışsa buna ait kayıt sayfaları,

c) Yetkili denetim elemanı, kayıt sayfasının bu Yönetmeliğe uygunluğunu; takograf cihazı veya sürücü kartı tarafından kaydedilmiş görüntülü veya yazılı bilgileri çözümleyerek, bunlar sağlanamazsa bu Yönetmeliğin 11inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ve (c) bendinde belirtilen ve bir hükme riayet edilmesini gerektirecek diğer destekleyici dokümanları inceleyerek kontrol eder.

(11) Kayıt sayfasında kayıtlı bilgileri, bu Yönetmeliğin Ek IB'sinde tarif edilen takograf cihazında veya sürücü kartında depolu bilgileri veya takograf cihazından alınan yazılı çıktıları tahrif etmek, gizlemek veya yok etmek yasaktır. Aynı yasak, veri veya yazdırılmış bilginin tahrif edilmesine, gizlenmesine veya yok edilmesine yol açabilecek şekilde takograf cihazı, kayıt sayfası veya sürücü kartı üzerindeki herhangi bir müdahale için de geçerlidir. Bu amaçla kullanılabilir hiçbir cihaz araçta bulunamaz.

Cihazın bozulması

MADDE 11 – (1) Takograf cihazının veya sürücü kartının bozulması, hatalı çalışması durumunda yapılacak işlemlerle ilgili hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Cihazın bozulması veya hatalı çalışması durumunda; işveren, en kısa sürede servis ve montajcıya tamir ettirir. Cihazın bozulduğunun veya hatalı çalışmasının tespit edildiği günden itibaren bir haftalık süre içinde araç işyerine geri dönemiyorsa, tamir yolda yaptırılır. Arıza veya hatalı çalışma bu şekilde giderilmediğinde, Denetim Otoritesi bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi gereğince aracın kullanımını yasaklar.

b) Takograf cihazı kullanılamaz durumda ise veya hatalı çalışıyorsa; sürücüler, takograf cihazı ile doğru olarak kaydedilmeyen veya yazılmayan çeşitli süre bilgilerini, imzasını da içerecek şekilde sürücünün tanımlanmasını sağlayacak sürücü kart numarası, ismi veya ehliyet numarası gibi bilgilerin bulunduğu kayıt sayfasında veya sayfalarında ya da kayıt sayfası veya sürücü kartına eklenecek geçici bir sayfada belirtir. Sürücü kartı hasar görür, bozulur, kaybolur veya çalınır; sürücü, seyahatinin sonunda, takograf cihazı ile kaydedilmiş süreyle ilgili bilgileri yazdırır ve bu doküman üzerinde kendini tanıttığı, sürücü kart numarasını veya ismini veya sürücü belgesi numarasını içerecek bilgileri belirtir ve imzalar.

c) Sürücü, sürücü kartı hasar görür veya bozulursa, bu kartı normal ikametgahının bulunduğu Kart Verme Otoritesine geri verir; sürücü kartının çalınması durumunda, çalıştığı ülkenin yetkili kuruluşuna resmi beyanda bulunur; sürücü kartının kaybolması halinde, kartın verildiği taraf ülkenin yetkili kuruluşuna ve kartın verildiği taraf ülkenin yetkili kuruluşu ile normal ikametgahının bulunduğu taraf ülkenin yetkili kuruluşu farklı ise normal ikametgahının bulunduğu taraf ülkenin yetkili kuruluşuna resmi beyan ile rapor eder. Sürücü, en fazla 15 takvim günü veya aracın başlangıç noktasına dönmesi için daha uzun bir süre gerekirse, kartın tekrar hazırlanması veya kullanılmasının mümkün olmadığını ispatlaması kaydıyla, sürücü kartı olmadan sürüşüne devam eder. Sürücünün ikamet ettiği taraf ülkenin yetkilileri, kartı verenlerden farklı ise, sürücü kartının yenilenmesini veya değiştirilmesini isteyen yetkili kuruluş önceki kartı veren kuruluşa, yenileme veya değiştirme için tam gerekçeleri bildirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulama ile ilgili bildirimler

MADDE 12 – (1) Türkiye ile diğer taraf ülkeler arasındaki karşılıklı yardımlaşma çerçevesinde, aşağıda belirtilen durumlarla ilgili bilgiler düzenli olarak ilgili yetkili otoritelere gönderilir.

a) Türkiye’de ikamet etmeyen sürücüler tarafından bu Yönetmelik hükümlerine yapılan ihlaller ve bu tür ihlaller için uygulanan cezalar,

b) Türkiye’de ikamet eden sürücülerin diğer taraf ülkelerde yaptıkları ihlaller için uygulanan cezalar.

Aykırı davranışlarda uygulanacak hükümler

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek III’ü 1/10/2011 tarihinde; Ek IV’ü 1/11/2012 tarihinde; Ek IB’si, 16/6/2010 tarihinden sonra yeni tescil edilen araçlar için, 16/6/2010 tarihinde; diğer hükümleri ise yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı, Ulaştırma Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve İçişleri Bakanı yürütür.